

ΤΡΙΤΗ ΤΗΣ ΣΥΝΑΓΟΜΗΣ ΕΤΗΣΙΑ.

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΠΑΘΗΤΩΝ.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΕΩΝ.

ΑΙ ΣΥΝΑΓΟΜΑΙ ΓΙΝΟΝΤΑΙ.

Παρατίθεται Κ. Α. Αισθακάκις και τοις επιτάται των Ταχυδρομίων εν τη ημεδαπή. Εν δε τη άλλωθεν παρά τοις Κ. Κ. Έλληνας. Πρεβόνις και τοις ιδιαιτέροις επιτρόποις του εκδότου.

*Εκδίδεται άπαξ της εβδομάδος.

Δια το Ισοπέρικον όρι 12.
Δια το εξωτερικόν 15.

Συγγράσσεται υπό Α. Παταζή και εκδίδεται ενόψει αυτού και δια το ιδίον ενεργείται πώσα δημοκλήσις σάτην άφάρσα. Τιμή καταχωρήσιως άγγελίων λεπτ. 15 ο στίχος.

Ούχι πολλά, άλλ' οι γρησιμα αναγινώσκοντες εϊσι σπουδαίοι.

(ΑΡΙΣΤΙΠΗΘΟΣ).

Αθήναι, την 29 Μαΐου 1854.

Περί της Ίσλανδίας.

Ἡ Ἰσλανδία εἶνε ἡ μεγαλειτέρα μετὰ τὴν Ἀγγλίαν γνωστὴ νῆσος. Κεῖται μετὰ τῆς ἐξηκοστῆς τρίτης καὶ ἐξηκοστῆς ἐβδόμης μοίρας πλάτους καὶ τῆς δεκάτης ἑκτῆς καὶ εἰκοστῆς ἐβδόμης μοίρας μήκους. — Ὀλίγοι τόποι παριστῶσι θεῶν οὕτως ἀπομεμονωμένην. Ὅπουδῆποτε καὶ ἂν στρέψῃ τις τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ δὲν διακρίνει ἄλλο τί ἢ ἐρυθροὺς ἔτι κρατῆρας ἐκ τοῦ κατατῆξαντος αὐτοὺς πυρός, ὅρη κεκαλυμμένα ὑπὸ πάγου, καὶ πεδιάδας ἐλώδεις ἢ πλήρεις λάσας, καὶ ποὺ φαίνεται καλύβη τις ἐν τῇ γῆ, ὀροφὴν χλοερὰν φέρουσα· αὕτη δ' εἶνε ἡ τοῦ χωρικοῦ κατοικία· αὐτοῖσι διάγει πόνων καὶ στερήσεων βίον· ἀντὶ πάσης περιουσίας σηκόν τινα μόνον χλόης ἔχει, δαμάλις καὶ τινὰ πρόβατα, πόρον δὲ βίου τὴν ἀλιεῖαν καθότι τὸ ἔδαφος, ὅπερ ὁ Ἰσλανδὸς κατοικεῖ, οὔτε σίτον οὔτε καρποὺς παράγει, ἐκτὸς τινῶν μῆδαμινῶν σηκιδῶν (boufaux). Πάντα τὰ ὅρη καὶ πᾶσαι αἱ πεδιάδες εἰσὶ γυμναί· ἐπὶ τῆς βορείου δὲ παραλίας φέρουσιν ἐνίοτε τὰ ρεύματα μακρὰ ξύλων τμήματα, ἀπὸ τῆς Νορβηγίας, τῆς Σουηδίας ἢ τῆς βορείου Ἀμερικῆς ὑπὸ τῶν κυμάτων ἀποσυρόμενα· οἱ δὲ κάτοικοι τότε ἀναλαμβάνουσι ταῦτα πρὸς θέρμανσιν ἢ κατασκευὴν καλυθῶν εἰς τὰ λοιὰ δὲ τῆς νήσου μέρη θερμαίνονται διὰ γαιωκαύσων. Κατὰ τὸν Φεβρουάριον μῆνα οἱ χωρικοὶ συναγείρονται ἐπὶ τοῦ αἰγιαλοῦ, ἀπερχόμενοι ἐκάστην νύκτα πρὸς ἀλιεῖαν· ἐὰν δ' ἡ γῆ αὐτῶν ἀγκυμονεῖ, ἡ θάλασσα τοῦλάχιστον δείκνυται πλουσιοπάροχος αὐτοῖς· καθόσον σπανίως ἐπανέρχονται ἀπὸ τῆς ἀλιείας μὴ ἔχοντες πλήρη ἰχθύων τὰ πλοῖα αὐτῶν· ἄλλως τε καὶ ὅταν δὲν θέλωσι νὰ πλεύσωσι μακρὰν, πολλὰί λιμναὶ καὶ ποταμοί, οἷον ὁ Θιόρβ, ὁ Βίτ ἢ Ἀαξέλβη, παρέχουσι αὐτοῖς ἐν ἀφρονίᾳ τρώκτας καὶ ἀντακαίους· ἀλλ' οὔτοι φυλάττουσι πάντας τοὺς ἰχθῦς τούτους ἵνα πωλήσωσιν αὐτοὺς, ζῶντες ἐκ μικροῦ τινὸς ποσοῦ γάλατος καὶ βουτύρου, ἐκ κεφαλῶν τινῶν ἀντακαίων ἐξηραμένων καὶ ἐπιτισμένων (κοπανισμένων), καὶ ἐξ ἀθλιεστάτου τινὸς ῥοφήματος κατασκευασμένου ἐξ ἀλεύρου βρίζης. Κατὰ τὸ ἔαρ πολλοὶ Δάνοι ἔμποροι προσορμίζονται εἰς διάφορα μέρη τῆς νήσου. Οἱ κάτοικοι διδουσι αὐτοῖς ἔριον, λίπος, ἰχθῦς, ἀλωπεκάς, λαμβάνοντες πρὸς ἀντάλλαγμα βρακὴν, σάκχαριν, βρίζαν καὶ ἄλλα πρὸς τὸν βίον ἀναγκαῖα αὐτοῖς. Τῆς ἀγορᾶς περατωθείσης, ἐπανέρχεται ὁ χωρικός παρὰ τῇ γυναικὶ αὐτοῦ, συκομίζεται τὸ χόρτον τῶν σηκῶν του, καὶ ἐὰν ποτὲ δοθῇ αὐτῷ ὥρα σχολῆς, μεταχειρίζεται αὐτὴν πρὸς κατασκευὴν τῶν ἀναγκαίουτων αὐτῷ ἐπίπλων καὶ χάλκευσιν διαφόρων ὀργάνων, διότι πάντοτε εὐρίσκεται ὑποχρεωμένος νὰ ἐπαρῆ μόνος εἰς τὰς ἀνάγκας αὐτοῦ· ἡ δὲ γυνὴ αὐτοῦ μετὰ ζήλου βοηθεῖ αὐτὸν εἰς πάσας τὰς ἐργασίας αὐτοῦ, νήθουσα τὸ ἔριον καὶ φροντίζουσα περὶ τῶν ποιμνίων.

Ὅτως ζῶσιν οἱ Ἰσλανδοὶ· καὶ τοὶ δὲ εἰς τραχυτάτους κατεδεδικασμένοι πόνους καὶ μεγίστην ἀθλιότητα ὑποφέροντες, καὶ τοὶ ξηροτάτου τοῦ ἐδάφους καὶ σκληροτάτου πρὸς αὐτοὺς ὄντος τοῦ κλίματος αὐτῶν, εἰσὶν ἐν τούτοις ἀγαθοὶ καὶ φιλόξενοι· ἀγαπῶσι τὴν χώραν αὐτῶν, καὶ οὐδαμῶς ἐπιθυμοῦσι νὰ ἐγκαταλείψωσιν αὐτήν. — Πιθανόν ἐστὶν ὅτι ἡ τῆς Ἰσλανδίας γῆ αὕτη ἦν ποτὲ ἤττον ἄγονος, ἢ σήμερον. Εὐρίσκονται εἰσέτι ἐν τῇ ἄμμῳ μεγάλα ξύλων τμήματα, προσερχόμενα κατὰ τὸ λέγειν τῶν κατοίκων τῆς χώρας, ἐκ τῶν ἀρχαίων αὐτῆς δασῶν· ἴσως ὁμως προσέρχονται καὶ ἐκ πλωτῶν δένδρων, ὑπὸ τῶν κυμάτων παρασυρθέντων. Ὅπως δὲ ποτ' ἂν ἦ, ὑπῆρξε βεβαίως ποτὲ ἐν Ἰσλανδίᾳ πλείων χλόη ἢ νῦν. Ἠριθμῆθησαν ἐν αὐτῇ 100,000 κατοίκων, σήμερον ὁμως οὐδὲ τὸ ἕμισυ εὐρίσκονται, καθότι ἡ τῶν ἡφαιστειῶν λάσκα καταπλημμύρησε τὴν ἐπιφανείαν τῆς χώρας, καὶ ἠφάνισε πᾶν τὸ προστυχόν· ἀπὸ τοῦ 1000 ἔτους 42 μεγάλαί ἡ-

φαιστειοὶ ἐκρήξις ἠριθμῆθησαν· ἡ δὲ τελευταία χρονολογεῖται ἀπὸ τοῦ 1783, καταστρέψασα ὀλόκληρον ἐπαρχίαν. Μετὰ τὰς ἐκρήξεις δὲ ταύτας ἐπῆλθον ἐπιδημῖαι, λιμοὶ καὶ λοιμοί· ἕκαστον ἔτος ἐπῆρχετο νέα μάστιξ, ἀποδεκατοῦσα ἐκάστοτε τὸν πληθυσμὸν τῆς χώρας. Ἀπασα ἡ τῆς Ἰσλανδίας χώρα βριθεῖ τῶν περιεργωτέρων φαινομένων. Αὐτοῖσι βλέπει τις ὑπὸ τοὺς πρόποδας λόφων χιονοσκεπῶν πηγὰς κοχλάζοντος ὕδατος, ὀρμητικῶς ἀναπιζακίζομένης εἰς 100 περίπου ποδῶν ὕψος. Αὐτοῖσι ὁ μὲν γεωλόγος εὐρίσκει τὰ μεγάλα τῆς ἀνθρακικῆς ἀσθέστου καὶ τοῦ μελανολίθου στρώματα, ὁ δὲ μετεωρολόγος εὐαρέστως δύναται νὰ σπουδάσῃ τὰς τῆς ἀτμοσφαιρας ἀλλοιώσεις, τὰ τῆς βορεινῆς ἡοῦς χρώματα, σπανίως ἐμφανιζομένης κατὰ τοὺς χειμερινοὺς μῆνας, τὴν ἐπὶ τῶν κορυφῶν τῶν ὀρέων θερμοκρασίαν, καὶ τοὶ συνήθως τούτων μὴ ἐγόντων πλέον τῶν 1,000 μέχρι τῶν 1,600 ποδῶν ὕψος. Ὁ Σνέφελς καὶ ἡ Ἐκίλα μόνον ἔχουσι 6,000 ποδῶν περίπου ὕψος. Ὁ ἱστορικός, ὁ φιλόλογος, ὁ ἀρχαιολόγος, θέλει εὐρεῖ ἐν τῇ πτωχῇ ταύτῃ τῆς Ἰσλανδίας νήσῳ εὐρύτερα καὶ σπουδαιότερα μελέτης ἀντικείμενα. Αὐτοῖσι πρέπει νὰ ζητήσωμεν τὴν πρώτην τῆς Ἀρκτου ἱστορίαν· αὐτοῖσι ὡσαύτως ἡ ἀρχαία Σκανδιναυικὴ γλῶσσα διετηρήθη καθ' ἅπαν τὸ ἀμιγῆς αὐτῆς· αὐτόθεν τέλος προέρχονται οἱ δύο Ἐδδαί, τὰ δύο ταῦτα τῆς Σκανδιναυικῆς μυθολογίας καὶ ποιήσεως πολύτιμα μνημεῖα, καὶ οἱ Σάγαί· αἱ τοσοῦτον εὐρὺ διάστημα καὶ τοσούτας πράξεις περιέχουσαι δημῶδεις παραδόσεις.

Ἡ Ἰσλανδία ἀνεκαλύφθη ὑπὸ τῶν Νορβηγῶν τὸ 861 ἔτος· πειρατῆς τις, Ναδῶδος καλούμενος, καὶ πρὸς τὰς Φηρόας νήσους διευθυνόμενος, κατελήφθη ὑπὸ τρικυμίας καὶ ἐρρίφθη ἐπὶ τῆς Ἰσλανδικῆς παραλίας· κατῆλθεν ἐπὶ τοῦ αἰγιαλοῦ, οὐδὲν δὲ διέκρινεν ἴχνος οἰκήσεως· χιόνος δὲ, πρὸς τὰς ἀρχὰς τοῦ φθινοπώρου, πεσοῦσης ἐπὶ τῶν ὀρέων, ἀπέδωκε τῇ νήσῳ ταύτῃ τὸ ὄνομα Χώρα Χιόνος (Snøland)· μετὰ τρία δ' ἔτη Σουηδός τις ἐρρίφθη ὡσαύτως ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὄχθης ὑπὸ τῆς τρικυμίας· διήγαγε αὐτοῖσι τὸν χειμῶνα καὶ ἐπιστρέψας οἶκαδε μεγάλους ἐπαίνους ἐξέφρασε περὶ αὐτῆς. Τὸ 804 ἐπεσκέσθη τὴν Ἰσλανδίαν καὶ ἕτερός τις πειρατῆς, Φλόκης καλούμενος, ὅστις ἰδὼν τὸ ἔδαφος κεκαλυμμένον ὑπὸ πάγου ἀπέδωκεν αὐτῇ τὸ τῆς Ἰσλανδίας ὄνομα, ὅπερ διετηρήθη αὐτῇ μέχρι τοῦ νῦν. Τέλος τὸ 871 δύο Νορβηγοί, εἰς ἰσχυρὰς ἀνήκοντες οἰκογενείας, Ἰγγόλφρος καὶ Ἰορλεῖφρος, ἦλθον καὶ ἐγκατεστάθησαν ἐν τῇ νήσῳ· παρηκολούθησαν δὲ ὑπὸ μεγίστου ἀριθμοῦ εὐγενῶν οἰκογενειῶν, φευγουσῶν τὸν τοῦ καλλικόμου Ἀράλδου δεσποτισμὸν, καὶ ἐντὸς 50 ἐτῶν ἡ νῆσος κατακίσθη σχεδὸν ὀλοκλήρως. Τοιαῦτα περὶ τῆς κατοχῆς τῆς Ἰσλανδίας τεκμήρια παρέχει ἡμῖν τὸ Landnama-Boek, ἱστορικὸν σύγγραμμα τοῦ ἱερέως Ἀρόου, κατὰ τὸν 11ον αἰῶνα γραφέν. Ἀπεδείχθη κάλλιστα ὅτι ἡ ἐσχάτη Θούλη ἐκείνη, περὶ ἧς λαλοῦσιν οἱ λατῖνοι ποιηταὶ καὶ ἱστορικοὶ δὲν ἦτον ἡ νῦν Ἰσλανδία, καθόσον οὐδέποτε ἡ γεωγραφικὴ τῶν ἀρχαίων ἐπιστήμη εἰσέδυσσε τοσοῦτον πρὸς τὴν Ἀρκτον (1). Ἐντούτοις πρὶν ἢ ἀνεκαλυφθῇ

(1) Περὶ Θούλης ὀλίγιστα παρέδωκαν ἡμῖν οἱ τῆς ἀρχαιότητος συγγραφεῖς, ἀλλὰ καὶ τούτων τὰ πλείω ἀσυμβίβαστα καὶ ἀντιφάκοντα ἀλλήλοις. Ἡ Θούλη ἐκ κοινῆς παραδόσεως ἔκειτο ἐν τοῖς βορειοτέροις τοῦ Γερμανικοῦ ὠκεανοῦ, κληθεῖσα ἕνεκα τῆς μεγάλης αὐτῆς ἀπὸ τῆς ξηρᾶς ἀποστάσεως ἐσχάτη (ultima. Virg. Georg. I. 30 — Senec. Medea). — Στέφανος ὁ Βλάντιος (ἐν λ.) λέγει περὶ αὐτῆς ὅτι ὁ ἥλιος ἐσημεριῶν ποιεῖ τὴν ἡμέραν αὐτοῖσι εἴκοσι ὥρων, τὴν δὲ νύκτα τεσσάρων· τοῦτο δὲ βεβαίον καὶ ὁ Πτολεμαῖος (Βίβλ. Η'. Κεφ. 2. — Εὐρ. Π'ν. Α'). προφανῶς καταφρίνεται ὅτι τὸ ἐσημεριῶν πρᾶ

η Ίσλανδία υπό των Νορβηγών, είχαν ανακαλυφθῆ υπό των Ίρλανδών. Αί πρώτοι δ' ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ ἐγκαταστάθησαν ἀποικίαι εὐρον αὐτοῖσι σταυροὺς καὶ ἄλλα ἔργα καταφανέστατα, ἐμφαίνοντα τὴν αὐτοῖσι διαιμονὴν ἀνθρώπων, τὸν χριστιανισμὸν προσβουόντων.

Οἱ τῆς Νορβηγίας μετανάσται ἤνεγκαν μεθ' ἑαυτῶν καὶ τὰ τῆς εἰδωλολατρικῆς αὐτῶν θρησκείας εἰδωλα, τοὺς νόμους καὶ τὴν γλῶσσαν αὐτῶν. Ἡ γλῶσσα αὕτη, ὁμοία οὖσα τότε καθ' ἅπασαν τὴν Σκανδιναυικὴν, τοσοῦτον μετηλλάγη ἐν τῇ Δανιμαρκίᾳ, Σουηδίᾳ καὶ Νορβηγίᾳ, ἐκ τῆς ἀναμίξεως τῶν λαῶν τούτων μετὰ τῶν ἄλλων, ὥστε κατέστη ἀγνωρίστου. Ἄλλ' ἐν τῇ Ίσλανδίᾳ διατηρήθη ὡς ἦν, καὶ τὰ βιβλία αὐτῶν τανὺν τυποῦνται ἐν Βίθῃ ὁμοιάζουσι ἐντελῶς τοῖς κατὰ τὸν Γ' καὶ ΙΑ' αἰῶνα γραφομένοις. — Φθάσαντες ἐν τῇ νήσῳ οἱ οἰκογενεῖαι διενειμάντο ἀλλήλοισι τὰς γαίας· φέροντες δὲ μεθ' ἑαυτῶν δούλους τε καὶ ἐλευθέρους, τοὺς μὲν πρώτους ἐτήρησαν παρ' αὐτοῖς, τοῖς ἄλλοις δ' ἔδωκαν μέρος τῆς γῆς ἐν τῇ ἐξουσίᾳ αὐτῶν, ὑπὸ τὸν τίτλον τιμάρια (fiefs). Ἄπανα ἡ ἀποικία εὐρέθη οὕτω ὑποεταγμένη εἰς εἰδός τι ὀλιγαρχικῆς κυβερνήσεως, ἐν ἣ ἐνυπῆρχον μὲν καὶ ἔντεχνοι συμβιδασμοί, ἀλλὰ στερομένοι χαλικοῦ. Οἱ Ίσλανδοὶ συνήρχοντο κατ' ἔτος μεταξὺ τῶν βράχων τῆς Θιγγβάλλης, ὑπὸ τὴν προεδρείαν ἐνὸς λογάμαδρου (ἀνδρὸς τοῦ νόμου), ἐκλεγομένου ἰσοθίως ὑπὸ τοῦ λαοῦ. Αὐτοῖσι δ' ἀπεράσθη ἐπὶ μεγάλῃ καὶ δημοτελεῖ ταύτῃ συνόδῳ τοῦ Ἰουλίου μηνος, ὅπου οἱ τῶν Ίσλανδῶν ἰσχυροὶ μετέβαινον συχνάκις μετὰ συνοδείας ἑπτακοσίων ἢ ὀκτακοσίων ἀνδρῶν, διότι συχνάκις ἀντὶ τῆς λαβῆς τὴν ἀπόφασιν τοῦ κριτοῦ, συνεπλέκοντο οὗτοι, καὶ τὸ αἶμα ἔρρεεν ἐν τῷ ὑπὸ τοῦ νόμου καθιερωμένῳ περιβόλῳ. Πάντες δ' οἰκογενεῖαι οὗτοι ἦσαν ζηλότυποι ἀλλήλων· ἦγον βίον πολεμικὸν καὶ πειρατικόν· ἐπεθύμουν ἐν πάλλωσι τὸ ξίφος, νὰ ῥίπτανται ἐν τῷ μέσῳ τῶν μηχανῶν, ἢ δ' ἐλαχίστην προσβολὴν καθίστατο αὐτοῖς μακρὰ ἐρίων καὶ συμπλοκῶν ἀφορμὴ.

Ὁ χριστιανισμὸς εἰσῆχθη ἐν Ίσλανδίᾳ τὸ 1000 ἔτος (1), ἀλλ' οὐδὲν ἐμάλαξε τὸ ἄγριον ἦθος καὶ τὰ κακεντρεχῆ πάθη τῆς πειρατικῆς ταύτης φυλῆς. Ὁ πόλεμος, οἱ φόνοι, αἱ πυρκαϊαὶ ἐπληρώσαν ἐρείπιων καὶ πένθους ἅπασαν τὴν Ίσλανδίαν· ἔτι δὲ φοβερωτέρα, ἢ ποτὲ, κατέστη ἡ κατάστασις αὕτη κατὰ τὸν ΙΒ' αἰῶνα· ἅπαναι τότε αἱ μεγάλαι οἰκογενεῖαι συνεμάχισαν κατ' ἀλλήλων καὶ κατεστράφησαν. Ἐφάνησαν τότε

Στεφάνω τῷ Β' ζαντίω κείται ἀντὶ τοῦ ἐν τῷ Κερκίνου ἀλιεστῆς ἐπιπέσει· τότε δὲ ἡ θούλη, κατὰ τὸν Βυζάντιον καὶ Πτολεμαῖον δὲν δύναται νὰ κείται πέραν τῶν 63°, 23' Π. καὶ ἐπολέωσι, κατὰ πάντα πιθανότητα εἶνε μία τῶν Σκετλανδικῶν νήσων. — Ἄλλ' ὁ Σέρβιος σχολιάζων τὸν Βιργίλιον [ἀνωτέρ.] λέγει, ὅτι, τοῦ ἡλίου ἐν τῷ Κερκίνῳ ὄντος, διαρκῆς ἐστὶν ἡ ἡμέρα, ἀνεύρου καὶ ὄντος ἡμέρας, ὁ περιηγητὴς ἐπιθεβασίαι (Οἰκουμ. Παρ. ἐ. σελ. 580). Τότε δὲ ἡ θούλη δὲν δύναται νὰ κείται κατωτέρω τῆς 66°, 29' Π. καὶ ὁ Πτολεμαῖος δ' αὐτὸς, ἐπιτῶ ἀντιπράκτων, λέγει ὅτι ἔξει πλάτος, ἡ θούλη 52°. — Ὁ Πλάτος (παρὰ Στ. αβ. βιβλ. Α. κεφ. 4. §. 2) λέγει, ὅτι ἡ θούλη ἀπέχει τῆς Βερετανίας 23 ἡμερῶν πλοῦν· ἀλλὰ περὶ τοῦ Πυθίου τούτου αὐτοῦ ὁ Στράβων λέγει ὅτι ἀνεύρου δὲ ἰσότητος ἐξ ἡμερῶν. — Ἐκ τῶν διαφόρων τούτων γνωμῶν τῶν ἀρχαίων συγγραμμάτων καὶ τῶν νεωτέρων διέφοροι ἐγεννήθησαν οἱ δοξασταὶ περὶ τῆς θέσεως τῆς ἀρχαίας θούλης, καὶ τοῦ ἀντιστοιχοῦντος ἐπομένως αὐτῇ νῦν ὀνόματος· οἱ μὲν εἶπον ὅτι ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὴν περὶ τῆς ὀνόματι Ίσλανδίας ἄλλοι πρὸς μίαν τὴν Σκετλανδικῶν νήσων, τὴν Μανλάνδον· ἄλλοι εἶπον ὅτι οἱ ἀρχαῖοι διὰ τῆς θούλης ἐνόησαν καθαρῶς τὴν Σκανδιναυικὴν, καὶ ἄλλοι ἄλλως ἐδογματίσαν. (Βλέπε ὡσαύτως περὶ θούλης Στράβ. βιβλ. Α', κεφ. 5. — Ἐκδ. Στερεότ. Τομ. Α'. σελ. 324—325. Procop. B. Goth. B. 15. — καὶ Tacit. Agricol, cap. X.)

Σμ. τοῦ Μεταφραστοῦ.

(1) Νεώτερός τις Ἰταλὸς Γεωγράφος, ὁ Cartia, λέγει ὅτι ὁ χριστιανισμὸς εἰσῆχθη ἐν Ίσλανδίᾳ τὸ 981, μ. X.

Σμ. τοῦ Μετ.

αὐτῆν ἐκ 1,200 ἀνδρῶν δερχόμενα ἐνοπίκως τὰς χώρας, καίοντα τοὺς ναοὺς, λεηλατοῦντα τὰς κατοικίας, καὶ σφάζοντα τοὺς χωρικοὺς Τέλος ἡ Ίσλανδία, ἀποκαθούσα ὑπὸ τῆς εὐγενείας ζυγῶν, ἐξασθενήσασα ὅλως ἐκ τῶν τοιούτων πλέμων, παρητήθη ἐκουσίως τῆς δημοκρατικῆς αὐτῆς ἐλευθερίας, καὶ ὑπετάγη, τὸ 1264, τῇ Νορβηγίᾳ, εἶτα δὲ περιήλθε, τὸ 1387, μετὰ τῆς Νορβηγίας ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν τῆς Δανιμαρκίας. Διειρηθήσαν αὕτη οἱ πλείστοι τῶν νομῶν καὶ τῶν προνομίων αὐτῆς· ὑπεχρέωθη δὲ μόνον νὰ εἰσφέρει τέλος τι καὶ ἡ ἐκλογή τῶν κυριωτέρων αὐτῆς ἀρχόντων νὰ γίνηται, ἢ τοῦλάχιστον νὰ ἐπικυροῦται ὑπὸ τοῦ βασιλέως. Ἐν τῇ πολιτικῇ ταύτῃ μεταβολῇ τὸ ἐμπόριον αὐτῆς εἶχε μείνει ἐλευθέρου καὶ οἱ ἔμποροι τῶν τῆς Τευτονικῆς συμπολιτείας πόλεων ἤρχοντο κατ' ἔτος φέροντες αὐτῇ τὰ προϊόντα τῶν χωρῶν αὐτῶν· ἡ δὲ συρρόη αὕτη ἦν ἀναμφιβόλως τὰ μέγιστα ἐπωφελεῖς τοῖς Ίσλανδοῖς. Ἄλλ' ὁ τῆς Δανιμαρκίας βασιλεὺς ἀπήρρησεν αὐτῆν, καὶ τοῖς Δάνοις μόνον παρέσχε τὸ ἀποκλειστικὸν προνόμιον τοῦ συναλλακτικοῦ τούτου ἐμπορίου. Εἶτα δ' ἐξεμίθωσεν τὸ προνόμιον τοῦτο εἰς ἑταιρίαν τινα, ὅπερ ἐγένετο μέγα δυστύχημα τῇ δοισμοίῳ ταύτῃ νήσῳ τῆς Ίσλανδίας· καθότι οἱ ἀποτίσαντες τὸ δικαίωμα τοῦ φέρειν αὐτὸς τὰ ἐμπορεύματα αὐτῶν, μόνον εἰς καλλιέργειαν τοῦ δικαιοῦματος τούτου ἐνησχολήθησαν· πολλάκις δὲ σφοδρότατα διαμαρτυρήσεις ἠγέρθησαν κατὰ τοῦ θεινοῦ τούτου μονοπωλίου, ἀλλὰ δὲν εἰσκηνοῦσθησαν ἢ κυβερνήσις ἀνένεωσεν τὴν τοῦ ἐμπορίου τούτου ἐκμίσθωσιν, μετὰ ταῦτα δὲ κάλλιον ἐνόμισεν νὰ ἐξασκήσῃ αὐτὴ αὐτὴ τοῦτο· ἀλλὰ τῆς Ίσλανδίας ἡ μοῖρα οὐδὲν ἐκ τούτου ἐβελτιώθη. Τέλος, πρὸς τὰ τέλη τοῦ λήξαντος αἰῶνος ὁ ἄδικος οὗτος νόμος ἠκυρώθη, τὸ δὲ τῆς Ίσλανδίας ἐμπόριον ἀπεκατέστη ἐλευθέρου, οὐχὶ πρὸς πᾶσας τὰς χώρας, ἀλλὰ τοῦλάχιστον πρὸς πάντα Δάνον ἔμπορον· καὶ ἄλλαι δὲ σπουδαῖαι μεταβολαὶ συχνόνως ἐγένοντο. Αἱ συνελεύσεις τῆς Θιγγβάλλης κατηργήθησαν καὶ ἀντεκατεστάθησαν ὑπ' ἀνωτάτου τινὸς δικαστηρίου, οὗ αἱ ἀποφάσεις ὑποβάλλονται τῷ τῆς Κοπεγχάγης δικαστηρίου. Ὁ τῆς νήσου διοικητὴς ἦν μέγας τις ἀρχων, διαμένων ἐν τῇ αὐλῇ καὶ ἐκτελών τὰ καθήκοντα αὐτοῦ δι' ἐπιτρόπου τινὸς. Ὀνομάσθη δὲ καὶ πραγματικὸς διοικητὴς διαμένων ἐν Rey Kiavik.

Νῦν ἡ Ίσλανδία διαιρεῖται εἰς τρεῖς μεγάλας ἐπαρχίας ἢ τρεῖς νομοὺς, εἰς πολλὰς μικροτέρας ἐπαρχίας ὑποδιαιρουμένη, ὧν ὁ ἀρχηγός (sysselmand) εἶνε συγγενὸς εἰργουδίκης, ἰσπράκτωρ, συμβολαιογράφος καὶ ἐπαρχος (sous-préfet). Οἱ φόροι εἰσπράττονται εἰς φυσικὰ προϊόντα, ἐν ἑλλείψει χρηματικῶν οὐτε στρατὸς δὲ, οὔτε χωροφυλακὴ ὑπάρχει ἐν Ίσλανδίᾳ.

Ἡ πρωτεύουσα τῆς χώρας εἶνε ἡ Ρεϊκιαβίκ (Reykjavik), πόλις 600 περίπου κατοίκους πληθυσμὸν ἔχουσα. Αἱ οἰκίαι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰσὶν ἀλιευτικαὶ καλύβαι, ὡς καὶ εἰς τὸ λοιπὸν τῆς νήσου μέρος· ἀλλ' αἱ τῶν Δάνων ἐμπορῶν εἰσὶ ζυλόκτιστοι, ἢ δὲ τοῦ διοικητοῦ, ἧτις ἤθελε φανῆ λίαν μνηστικῆς ἐνώπιον μίαν τῶν ὡραίων τῆς Νορμανδίας ἀγροικιῶν, αὐτοῖσι ὁμοιάζει ἀληθεῖ ἀνακτόρω. Ἐν Ρεϊκιαβίκῃ ἐδρεύει τὸ δικαστήριον, ὡσαύτως δὲ διαμένει αὐτοῖσι ὁ ἐπίσκοπος, ὁ δήμαρχος, ὁ καὶ γενικὸς τοῦ τόπου τρεμίας ἄν, ὁ τῆς κυβερνήσεως γενικὸς ἰατρός καὶ ὁ μόνος φαρμακοποιὸς τῆς νήσου. Εἰς τὸ λοιπὸν τῆς νήσου μόνον διεσπαρμέναι τινὲς κατοικησείας ἀπαντῶνται, καὶ ἐπὶ τῆς παραλίας πέντε ἢ ἕξι οἰκίαι συνηνωμέναι λαμβάνουσι τὸν τίτλον πόλεως.

Ἡ Ίσλανδία, ἡ τοσοῦτον ἀπομονωμένη καὶ τοσοῦτον ἄγνωστος αὕτη νήσος, ἔσχε πολλάκις διανοητικὴν κίνησιν λίαν περιεργῶν καὶ ἀξίαν σπουδῆς. Ἡ φιλολογικὴ αὕτης λαμπρὰ ἐποχὴ καὶ ὁ χρυσοῦς αὕτης αἰὼν πρόπει νὰ τεθῆ μετὰ τοῦ ΙΑ' καὶ ΙΓ' αἰῶνος. Τότε ὑπῆρχον ἐν Ίσλανδίᾳ δύο ἐπισκοπαί, μία ἐν Χολομῇ καὶ ἑτέρα ἐν Σκαλγόλτῃ, παρ' ἑκατέρᾳ δὲ τῶν ἐπισκοπῶν τούτων ἐν σχολείον, ἐν ᾧ ἐδιδάσκετο ἡ Λατινικὴ γλῶσσα καὶ συνήγοντο ἐνίοτε ὑπὲρ τοὺς τριάκοντα μαθητὰς. Τότε οἱ τῶν πλουσιῶν οἰκογενειῶν παῖδες ἀπήρχοντο καὶ ἐσπούδαζον ἐν Γερμανίᾳ, ἐν Γαλλίᾳ, ἐν Ἰταλίᾳ, καὶ ἐκἀνήρχοντο φέροντες ἐν τῇ γενετείρᾳ αὐτῶν χώρα τὰ μεμαθημένα αὐτῶν. Τότε ὁ μὲν Ἀρο-φρόδης (Aro-frøde) ἔγραψε τὸ Landnama-Bok καὶ τὰς Σχέδας αὐτοῦ· ὁ δὲ Σοιμάνδος (Sæmnd) συνήθροισεν τὰ μυθολογικὰ καὶ ἠρωικὰ ἄσματα τῆς Ἑδδας· καὶ ὁ Snorri-Sturleson συνέθετο τὴν δευτέραν Ἑδδαν καὶ τὸ χρονικὸν τῶν τῆς Νορβηγίας βασιλείων (Heimskringla). Οἱ Α-

σκάλωνες (1) ἐφαλλον, οἱ δὲ τῶν Σαγῶν συγγραφῆς συνέλεγον ἐν ταῖς ἀφελείαις αὐτῶν ἀρηγήσει τὰ ἐκ παραδόσεως διατηρημένα γεγονότα. Ἄλλ' αἱ τῶν ἡφαστῶν ἐκρήσεις οἱ πόλεμοι, αἱ ἐπιδημῖαι καὶ τὰ παντοειδῆ τῆν Ίσλανδίαν καταβλήσαντα θανάτου παρέλασαν τὴν ποιητικὴν ταύτην κίνησιν, καὶ ἡ μὲν λύρα ὀλοτελῶς ἐσίγησε, ἡ δὲ ἱστορία ἀπκοιμήθη. Κατὰ τὸ 1530 ὁμοῦς ἡ ἀναμόρφωσις ἔδωκε νέαν ἀναπτέρωσιν εἰς τὰ πνεύματα. Ὁ ἐπίσκοπος Gudbrandr εἰσήγαγε τὴν τυπογραφίαν ἐν Χολομῇ καὶ πολλὰ λίαν ἀξιόλογα βιβλία ἐδημοσίευσεν οἱ τῶν σχολείων κανονισμοὶ ἀνεκινήθησαν ἐπὶ νέων βάσεων, καὶ πολλοὶ πεπαιγμένοι ἀνεδείχθησαν συγγραφεῖς· Κατὰ τὸν ΙΗ' αἰῶνα ἡ Ίσλανδία ἔσχε τρεῖς σοφοὺς ἀνδρας, μόνους αὐτοὺς πρὸς λάμπρυσιν αὐτῆς ἀρκούσας· δηλ. τὸν Torfesen, συγγραφεὴ τῆς ἱστορίας τῆς Νορβηγίας, τὸν Magnussen, ἐκδόστην τῆς Ἑδδας, καὶ τὸν Finssen, συγγραφεὴ τῆς Ἑκκλησιαστικῆς ἱστορίας. Ἔσχε δ' ὡσαύτως καὶ ποιητὰς καὶ φυσιολόγους διακεκριμένους, ἐν οἷς τὸν Olafssen, μέγα καὶ διάσημον σύγγραμμα περὶ τῆς χώρας αὐτοῦ δημοσίευσεν. Σήμερον ἐν Ίσλανδίᾳ μὲν ἔστιν ἐπισκοπὴ ὑπάρχει καὶ ἐν μόνον σχολεῖον λατινικόν, ἐν ᾧ ὁμοῦς συναγεῖρονται τεσσαράκοντα κατ' ἔτος μαθηταί, λίαν ἀξιόλογως ποιοῦντες σπουδὰς· ἐν Βίθῃ ὑπάρχει τυπογραφία, ἐν Βεσνεστάδῃ δὲ βιβλιοθήκη ἀρχαίων κλασικῶν συγγραμμάτων καὶ διασημῶν νεωτέρων ἐν Ρεϊκιαβίκῃ δὲ δημόσιος βιβλιοθήκη, πλείονας τῶν 8,000 τόμων περιέχουσα, ἐφημερίδς κατὰ μῆνα δημοσιευομένη, καὶ φιλολογικὴ ἑταιρεία, πρὸς ἐκδόσιν τῶν ὠφελιμωτέρων βιβλίων συνεισφέρουσα, καὶ διασπορὰν αὐτῶν πρὸς τὸν λαόν. Οἱ πλείστοι τῶν Ίσλανδῶν ἱερέων εἰσὶ πεπαιδευμένοι, τὸ πλεῖστον τῶν μακρῶν αὐτῶν χειμερινῶν ἡμερῶν εἰς μελέτην κατατρίβοντες. Πάντες λαλοῦσι καλῶς τὴν Δανικὴν γλῶσσαν. ἐνίοτε δὲ βλέπει τις ἐξ αὐτῶν γνωρίζοντας τεσσαρὰς ἢ πέντε ἄλλας γλώσσας· καὶ οἱ χωρικοὶ δὲ αὐτοὶ εἰσὶ πεπαιδευμένοι. Πλείστοι αὐτῶν ἀναγινώσκουσι ἐνδελεχῶς τὰς Σάγας αὐτῶν, καὶ κάλλιστα γνωσκουσι τὴν ἐθνικὴν αὐτῶν ἱστορίαν. Ἐν Ίσλανδίᾳ δὲν ὑπάρχει δημόσιον σχολεῖον διὰ τὰ νήα, ἀλλ' αἱ μητέρες αὐταὶ ἀνατρέφουσιν αὐτὰ. — Ἀπλῶς δ' εἰπεῖν πάντες ἐν Ίσλανδίᾳ γνωρίζουσι νὰ ἀναγινώσκωσι καὶ νὰ γράφωσι.

Οἱ Ίσλανδοὶ εἰσὶ μέσου ἀναστήματος· ἔχουσι γενικῶς τὴν τρίγα ξανθὴν καὶ τὴν χροῖαν καθρᾶν. Ἐχουσιν ὑπομονὴν, ἐπιδεξιότητα, ῥώμην καὶ ἀρβρό· ἀλλ' ἐνίοτε ἀναδύονται εἰς τὴν μέθην. Αἱ γυναῖκες δ' αὐτῶν εἰσὶ κομψαὶ καὶ ὡραῖαι.

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ.)
Α. Σ. Β.

—ooo—

Περὶ ἡφαιστῆων φαινομένων ἐν Ἑλλάδι.

Εἰς τὴν περὶ ἡφαιστῆων σύντομον διατριβὴν (βρα ἐφ. Μαθ. ἀρ. 39) ἀνέφερον, ὅτι, διὰ τινῶν τοῦ Ἀρχιεπισκόπου νήσων, δηλ. Πόρου, Μήλου, Κίμωλος, Φολεγάνδρου καὶ Θήρας, εἰέρχεται, κατὰ τὸν διάσημον γεωλόγον Πούχ, ἡφαιστῆα τις ἀκτίς· καὶ πρὸς ἐπιβεβαίωσιν τῆς ὑποθέσεως ταύτης, ἀναφέρουσι ἤδη, ὅτι ἐπὶ πασῶν τῶν ῥηθειῶν νήσων, εὐρίσκονται προϊόντα ἡφαιστῆων πυρῶν, καὶ ὡς τοιαῦτα ἀπαριθμοῦν τὴν ἡφαιστῆαν τέφραν, κίσηριν, λάθαν, ὀφιδιανούς λίθους, βασάλτους, τραχίτας, πισσολίθους, πορφυρίτας, θεῖον καὶ ἄλλα ὀμοια. Λίαν σπουδαῖον καὶ ὠφέλιμον νομίσας τὸδε, δι' ἑκαστον φιλόμουσον, ἐσώλεξε ἐκ τῶν γεωλογικῶν συγγραμμάτων, ὅτι θετικῶν περὶ τῶν ἐπὶ τῆς Ἑλληνικῆς ἡφαιστῆων φαινομένων συμβάντων.

Κατὰ 1450 π. χ. ἀνέδυσεν ὑπὸ σεισμῶν, συνοδευμένων μετ' ἄλλων ἡφαιστῆων φαινομένων ἐκ τῆς κυματιζούσης θαλάσσης, καὶ πρὸς νότον τῆς Θήρας κειμένη νήσος Ἀνάφη, ἕνεκα τῆς ἀρνητοῦ αὐτῆς ἀναδύσεως ἐπὶ τῆς εἰρημένης νήσου προϊόντα, δεικνύοντα τὴν ἐπιβροχὴν διαρκῶς πυρώσεως, δὲν εὐρίσκονται, διότι ἡ ἀνάδυσις αὐτῆς ἔγινε χωρὶς καὶ σχηματισθῆ συγχρόνως καὶ ἐξωτερικῶς κρατῆρ' ἀλλ' ὁμοῦς ἡ μεγαλειτέρα γεωλογικὴ ἀτάξια ἐπ' αὐτῆς φαίνεται.

(1) Ἀσκάλωνες (Scaldes) ἐκαλοῦντο οἱ ποιηταὶ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Σκανδιναυοῖς, ἵνα οἱ βασιλεῖς οἱ παρ' Ἕλλησι.

Σμ. τοῦ Νιστρεϊστοῦ.

Περὶ τὰ 1140 λέγεται ὅτι ἐγένον ἡ ἀνάδυσις τῆς νήσου Μήλου, καὶ μετὰ παρέλθουσιν χρόνου τινος, ἐφάνησαν αἱ πλησίον αὐτῆς κείμεναι νῆσοι Κίμωλος καὶ Πόλυγος· καθότι οἱ κατὰ τὰ 1160 εἰς τὴν Μήλον μετναστεύοντες Σπαρτιάται ἀναφέρουσιν ὅτι ἡ δὲ εἶδον τὰς δύο ῥηθείας νήσους, ὥστε ἡ ἀνάδυσις αὐτῶν πιθανολογεῖται μετὰ τοῦ 1140 καὶ 1160 π. χ. Ἐπὶ ταύτῃ τῇ νήσῳ ἐναργέστατα φαίνονται τὰ τοῦ ἡφαιστῆου πυρὸς προϊόντα· καθότι ἐκ τῶν ποτῶν κρατῆρων ἐξ ὧν, ἰσως, πῦρ καὶ λάβα ἐξεσφενδονίσθη, ἀναβρῶσιν θερμώτατα ὕδατα· πρὸς δυσμὰς τῆς νήσου ταύτης εὐρίσκονται σπήλαιον ἀρκετὰ μέγαλον καὶ ἱκανὸν νὰ σὺρῃ τὴν προσοχὴν καὶ θαυμασμὸν τῶν φυσιοφῶν, διὰ τὰ ἐν αὐτῷ περιεργὰ ἡφαιστῆα φαινόμενα. Ἡ περὶ τὸ σπήλαιον λαβοειδὴς ὕλη εἶνε θερμώτατη, ἅμα δὲ εἰσέρχόμενος τις ἐντὸς αὐτοῦ προσβάλλεται ὑπὸ τῶν ἀναθυμιάσεων τοῦ καίοντος θεοῦ. Εἰς τὰ χαράγματα τοῦ σπηλαίου τούτου συνάγεται θετικὸν ὄξύ, καθὼς καὶ εἰς ἄλλα πολλὰ αὐτοῦ μέρη ἐξανθεῖ ἡ στυπτηρία, εἰς ἄλλα δὲ εὐρίσκεται ἐξασθρῶν καὶ εἰς ὡραίας κρυστάλλους μεταβεβλημένον τὸ θεῖον. Πλησίον τοῦ ἀκρωτηρίου Φερλιγγίου ἐντὸς τῆς θαλάσσης· ἐξέρχονται θεώδεις ἀτμοί, δι' ὧν θερμαινόμενη ἡ θάλασσα εἰς ἰαματικὸν ὕδωρ μεταβάλλεται. Ἐνεκα δὲ τῆς ἐπιτυκνώσεως αὐτῶν τὸ ὕδωρ γαλακτοχρῶσται. Πλήθος ἄλλων ὀρυκτῶν, δεικνύοντων τὴν ἐπιβροχὴν ἡφαιστῆου πυρὸς ἐπὶ τῆς ῥηθείας νήσου, εὐρίσκονται.

Περὶ τὰ 282 π. χ. ἀνέδυσεν ἡ χερσονήσος Μέθανα, ὥστε ἡ ὑπάρχῃ ὕλην ἐκ τραχίτου, καὶ κρατηροειδῆ κοιλώματα, τὰ ὅποια ἐπληρώθησαν ὑπὸ τῶν καταστροφῶν τῶν λόφων, ἡ Καυμένη πόλις, ἡ ὑπὲρ τῆς θεοῦ καὶ στυπτηρίας, ὅπαι, ἐξ ὧν, κατὰ τὸν Πausanίαν, ἐξῆλθον πύρρινοι στύλοι, καθὼς καὶ ἡ ἀνάβρασις θερμώτατου θηιοῦ ὕδατος, ταῦτα ἅπαντα μαρτυροῦσι τὴν γέννησιν τῆς χερσονήσου ταύτης διὰ ἡφαιστῆου πυρῶν· περὶ τῆς ἀναδύσεως τῶν Μεθάνων ἀναφέρει καὶ ὁ Ὀβίδιος, ἡ ἔγγυς Τροϊκῆς τῆς τοῦ Πιτθέως πόλεως ἀναδύεται λόφος δυσβάτος καὶ ἀδενδρος πεδιάς ἀρώσιμος, ὅν δὲ μικρὸν βυθὸν, φρικτὸν καὶ λέγειν. Οἱ ἐν σκοτεινῷ ὑπογεωῖ ἀντρω ἔκκελισμένοι ἀτμοὶ ματαίως ὀρμῶσιν, ἵνα εὐρωσιν ἔξοδον, οὐδαμῶ φαινομένου ῥήγματος ἐν τῇ τοιαύτῃ εἰρήτῃ, καὶ οὐδαμῶς οὐδέποτε ἀπανοιγομένη ἐξέδου πρὸς τοὺς συντεθλιμένους ἀτμούς. Ἐ ἀκροῖ ἀναδύεται ἡ κυματιζούσα γῆ, καθὼς ὁ ἀχνός· ἐξοιδάει τὸ τοῦ τράγου εὐκαπτον δέσμα. Τὸ δὲ ἀνύψωμα εἰς τὸ αὐτὸ μέρος μένον σχηματίζει τὸν ἐξέχοντα λόφον διὰ τῶν χρόνων σκληρυνόμενον. Ὁ δὲ Πausanίης ἀναφέρει τὰ ἐξῆς·

« Φασὶ δὲ Ἀντιγόνοιο τοῦ Δημητρίου Μακεδόνων βασιλευσάντος, (301 π.χ.) τότε πρώτον τὸ ὕδωρ φανῆναι, φανῆναι δὲ οὐχ ὕδωρ εὐθὺς, ἀλλὰ πῦρ ἀναξέσαι πολὺ ἐκ τῆς γῆς, ἐπὶ δὲ τούτῳ μακροβῆντι ῥυθναί το ὕδωρ, ὁ δὲ καὶ εἰς ἡμᾶς ἀνεῖσι, θερμὸν τε καὶ θεινῶς ἄλμυρον κτλ.

Ἐν λοιπὸν καὶ ἡδὴ δὲν φαίνεται κἀνεὶς ἐν ἐνεργείᾳ κρατῆρ, οἱ συνεχῆς ὁμοῦς σεισμοί, εἰς οὓς τὸ ἀκρωτηρίον ὑπόκειται, εἶνε ἀρκετὰ ἱκανὸν τεκμήριον τῆς ὑπάρξεως ἡφαιστῆου πυρὸς εἰς τὰ ἐνδον τῆς γῆς.

Ἐκ τῶν μεγαλειτέρων νήσων πάσης τῆς ὑψηλῆς, αἵτινες, δι' ἡφαιστῆου ἐνεργείας ἀνέδυσαν εἶνε ἡ Εὐβοία· ὅτι ἐπὶ ταύτης τῆς νήσου συνεβῆσαν ἡφαιστῆα ἐκρήσεις, καὶ ὅτι εἰσέτι τὰ σπλάχνα αὐτῆς ὑπάρχον εἰς διάπυρρον κατάστασιν, τοῦτο ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν ἐπὶ τοῦ Ἀηλανδίου πεδίου καὶ εἰς τὰς Θερμοπύλας ἀναβρῶντων θερμῶν ὑδάτων, καὶ περὶ τούτων, καθὼς καὶ, ὅτι ἡ νήσος· Εὐβοία ὑπόκειται εἰς ἡφαιστῆους διαταράξεις ἀναφέρει Δημήτριος Καλατιανὸς τοὺς καθ' ὅλην τὴν Ἑλλάδα ποτὲ γενομένους σεισμοὺς διηγούμενος, « τῶν δὲ Λιχάδων νήσων καὶ τοῦ Κηναίου τὰ πολλὰ καταδύναται φησί· τὰ δὲ θερμὰ τὰ ἐν Αἰδηφῶ καὶ Θερμοπύλαις ἕως τρεῖς ἡμέρας ἐπιπέθοντα πάλιν φῦναι, καὶ ἐν Αἰδηφῶ καὶ καθ' ἑτέρας ἀναβραγῆναι πηγὰς· καὶ ἀλλαχού. « Ὑπέρεκται δὲ τῆς τῶν Χαλκιδέων πόλεως τὸ Ἀηλανδον καλούμενον πεδίον· ἐν δὲ τούτῳ θερμῶν τε ὑδάτων εἰσὶν ἐκβολαὶ πρὸς θεραπειαν νόσων εὐγεμῶν. Ἔστι δὲ καὶ ἅπανα μὲν ἡ Εὐβοία εὐσειστος, μάλιστα δ' ἡ περὶ τὸν πορθμὸν, καὶ δεχομένη πνευμάτων ὑποφοράς κτλ. » Μετὰ τῶν ἐπὶ τοῦ Ἀηλανδίου πεδίου ἡφαιστῆων συνέχονται τὰ ἐν Θερμοπύλαις καὶ ἐν Ἠπάτῃ ἀναβρῶντα θερμώτατα ὕδατα, τὰ ὅποια, καὶ τὴν σήμερον, ἐν καιρῷ συμβαινόντα

των σεισμῶν, παύουν νὰ ἀναβρῦναι, φαινόμενον, τὸ ὁποῖον καὶ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις, ὡς ἄνωθεν ἴδομεν παρετηρήθη.

Κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἦττον ἠφαιστείου πυρὸς προϊόντα φαίνονται πλησίον τῆς Λεβαδίας παρὰ τῷ Κρανίτζι, ὅπου ἀνέδυσε λόφος, συνεπεῖα ἰσχυροτάτης ἐκρήξεως, Λαφύστιος ὀνομαζόμενος, συγκείμενος ἐκ μεταβλημένου τραχίτου καὶ ἐκ τινος κρατηροειδοῦς κοιλωμάτος ἀναβρῦναι θερμὰ ὕδατα, χρήσιμα τὴν σήμερον πρὸς κίνησιν ἐνὸς μύλου. Ὅμοια παρατηροῦνται καὶ εἰς τὸ ἰσθμὸν τῆς Κορίνθου, ὅπου ὑπάρχει σπήλαιον καλούμενον Σουσακί ἐντὸς τοῦ ὁποίου εὐρίσκονται κοιλωμάτα ἐξ ὧν ἐξέρχονται θεῖου ἀναθυμιάσεις. Μεγαλοπρεπέστερα ἠφαιστεια φαινόμενα παρατηροῦνται εἰς τὰ ἐνδότερα τῆς νήσου Αἰγίνης· λόφος σημαντικὸς ἐκ τετηκυίας πρότερον ὕλης ἀνέδυσσε καὶ ἀποψυχθεὶς διεβράγη, ὥστε ἐνεκα τούτου ἐπωνομάσθη ὑπὸ τῶν κατοίκων τὴν σήμερον σπασμένον βουνόν· τὸ βουνὸν δὲ τοῦτο σύγκειται ἐκ τε τραχίτου καὶ ἐξ ἄλλων λίθων, δεικνυόντων ἐναργέστατα τὴν ἠφαιστειὸν ἐπιβροήν.

Καὶ ἡ νήσος Πόρος, ἧς μέγα μέρος ὑπὸ τραχίτου καὶ φωνολίθου καλύπτεται, ἀποδίδει τὴν κατωγὴν τῆς εἰς ἠφαιστειὸν ἐπιβροήν καὶ ἴσως τὰ φαινόμενα ταῦτα εἶναι σύγχρονα μὲ τὰ ἐπὶ τῶν Μεθάνων συμβάντα· γνωστὸν εἶναι ὅτι ἐκ τῆς Πελοποννήσου ἀπέναντι τῆς νήσου Πόρου ἀπεσπάσθη ἡ νήσος Σφαιρία, Ἰερά καλουμένη κατὰ τὸν Πausανίαν, καὶ τίς ἀμφιβάλλει ὅτι δὲν εἶναι καὶ τὸ νησίδιον Μόδι ὀνομαζόμενον ἠφαιστογενές;

Μεταξὺ τῶν νήσων, ἐφ' ὧν συνέδησαν ἠφαιστεια ἐκρήξεις συμπεριλαμβάνουσι καὶ τὴν Λήμνον, τῆς ὁποίας τὰ ἠφαιστεια παθήματα ἐν συντόμῳ ἐκθέτομεν. Ἐν τῷ μέσῳ τῆς νήσου ὑπὸ φρικωδῶν σεισμῶν συνοδευομένων ὑπὸ μεγάλου βρώμου, ἀνυψώθη λόφος καὶ ἐκ τῶν γεννηθέντων πέριξ αὐτοῦ ὁπῶν στήλαι πύργνοι μέχρι οὐρανοῦ ἐπήρχοντο, ὡς καὶ τετηκυίαν γῆν εἶτε λάθρα ἐξέμεσεν ὁ ἀναδύσας λόφος οὗτος, ὅστις σύγκειται ἐκ πετρωμάτων ἐκ τραχίτου, καὶ ἐντὸς τῶν ὑπὸ τῶν διαλυομένων ἀερίων σχηματισθέντων κοιλωμάτων εὐρίσκονται τὰ ποικιλλότερα ἠφαιστεια προϊόντα, οἷον θεῖον κρυσταλλομένον, στυπτηρία κτλ. Εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ λόφου τούτου εὐρίσκειται καὶ σπήλαιον ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἐγκλείεται ἀνθρακικὸν ὄξυ, ἐπιβλαβῶς ἐπενεργοῦν εἰς τὸν ζωικὸν ὄργανισμόν· καθότι ἡ εἰς τὸ σπήλαιον αὐτοῦ εἰσοδος θεωρεῖται ἐπιβλαβεστάτη ὑπὸ τῶν κατοίκων, διότι καίοντα φῶτα παρ' αὐτῆ ἀποσβέννυνται. Εἰς τοὺς ἀρχαιοτάτους χρόνους ἐθεωρεῖτο ἡ νήσος αὕτη ὡς τὸ κατεικητήριον τοῦ Ἡφαιστου, καὶ διὰ τοῦτο καὶ Ἡφαιστία, πρὸς τιμὴν αὐτοῦ ἐκλήθη. Μετὰ τὴν τῆς πόλεως ἀνέγερσιν συνέβη ἐκρηξίς ἣτις συνοδεύθη μετὰ ἠφαιστείου τέφρας κατακαλυψάσης μέγα μέρος τῆς πόλεως τῆς ὁποίας καὶ πολλοὶ κάτοικοι ἐξωλοθρεύθησαν. Ὁ ἄνω ῥηθεις λόφος καλεῖται Μοσχύλος ἢ Μοσχούλα καὶ ἐξ οὗ, τὴν σήμερον, ἀντὶ πυρὸς καὶ λάθρας, θερμότητος ὕδωρ ἀναβρῦει. Ἡ δὲ ἐκ τοῦ ποτὲ κρατῆρος ἀναβρῖφθεῖσα ἠφαιστεια τέφρα, μεταβληθεῖσα εἰς φυτικὴν γῆν εὐεργετῆ ἤδη τὰς ἀμπέλους. (ἀκολουθεῖ.)

Ξ. Λά ν δ ε ρ ε ρ.

ΔΙΑΦΟΡΑ.

Ἐνεκα τῆς βραχείας ἀποδημίας ἡμῶν εἰς Σύρον, (ἐνθα, εἰρήσθω ἐν παρόδῳ, τὸ ἐμπόριον ἤδη ἀναλαμβάνει τὴν συνήθη αὐτοῦ πορείαν, καὶ ἐνθα ἀπειροπληθῆς νεολαία ὄργα πρὸς μάθησιν καὶ οἱ διδάσκοντες ὑπὸ ζήλου διακαοῦς τὰ ἑαυτῶν καθήκοντα ἐκπληροῦσι, κατὰ τὰ πάντα κάλλιστα ἔχουσι καὶ συνεπῶς εἰς τὰ πρόσω χωροῦσι)· ἐνεκα λέγομεν τῆς ἐκείσε ἀποδημίας ἡμῶν δὲν ἐξεδόθη ἐγκαίρως ὁ 81 ἀριθμὸς τῆς ἐφημερίδος τῶν μαθητῶν· συνεκκρίδεται δὲ ἤδη μετὰ τοῦ 82. Διὰ τὸν αὐτὸν δὲ λόγον πληροῦνται ἀμφότεροι ὕλης προσερχθείσης ὑπὸ φίλων καὶ ἀγαστῶν ἀνδρῶν, καὶ δὲν ὑπάρχει εἰς τὰ φύλλα ταῦτα ἡ συνήθης ποικιλία. Οὐδεμία, ἐλπίζομεν, θέλει συμβῆ ἐν τῷ μέλλοντι διακοπὴ τῆς τακτικῆς ἐκδόσεως, πολὺ δὲ βελτίω ἔσονται κατ' οὐσίαν τὰ περιεχόμενα, χάρις εἰς τὴν διανοητικὴν συνδρομὴν ἣν προθύμως χρηρηγοῦσιν ἤδη ἡμῖν λόγοι ἀνδρες, καὶ εἰς τὸν ζήλον ὃν ἐξῆψεν εἰς τὴν καρδίαν ἡμῶν ἡ προθυμία τῶν πλείστων συνδρομητῶν, τὸ ἔργον ἡμῶν περὶ πολλοῦ ποιούμενων, καὶ τὰς συνδρομὰς αὐτῶν προθύμως καὶ ἀγογγύστως καταβαλλόντων. Τὴν ζήλωτὴν τούτων διαγωγὴν ἐλπίζομεν ὅτι θέλουσι

μιμηθῆ καὶ οἱ ἄλλοι, ὅσοι ἐπὶ διαφόροις προφάσεσι καθυστεροῦσι τὴν ἀπόδοσιν τῆς συνδρομῆς αὐτῶν, καὶ ὅσοι διὰ τελευτίας σιωπῆς ἀποκρινόμενοι εἰς τὰς αἰτήσεις ἡμῶν, ἀποπειρῶνται ἢ ἀδικήσωσιν ἡμᾶς, προτιθεμένους ἵνα διὰ παντὸς τρόπου ἐπαναγάγωμεν αὐτοὺς, ἐκόντες ἄκοντες, ἐνεκα τῶν ἀναγκῶν ἡμῶν, εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ καθήκοντος, εἰ μὴ ἐν βραχεὶ δὲν ἀποτίσῃσι τὰς ὀφειλάς αὐτῶν, οἷα προσήκει τοῖς λόγοις καὶ τοῖς φιλοδαικαίοις, εἰς ὧν τὴν τάξιν καυχῶνται ὅτι ἀνήκουσιν.

— Ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς φύλλου θέλομεν δημοσιεύει τακτικῶς, ἐν τῇ τελευταίᾳ στήλῃ τῆς ἐφημερίδος τῶν Μαθητῶν, τὰς οὐσιωδέστερας καὶ βεβαιωμένας ἐσωτερικὰς καὶ ἐξωτερικὰς εἰδήσεις, ἀποφεύγοντες ὅσον τὸ δυνατόν τὰς ψευδεῖς φήμας καὶ τὰ γεννήματα τῆς φαντασίας τῶν τριοδιτῶν νεολόγων.

— Τὴν εἰς μεγάλους πίνακας πρὸ πολλοῦ ἐκδοθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Κυρίου Α. Κορομηλᾶ Γραμματικὴν καὶ ὑπὸ τοῦ Ἰπουργείου ἤδη ἐγκριθεῖσαν ἐξέδωκεν ὁ αὐτὸς ἄρτι καὶ εἰς βιβλιᾶριον, ἵνα οἱ εἰς τοὺς πίνακας ἐν τῷ σχολεῖῳ διδασκόμενοι ταύτην μελετῶσι καὶ οἱ ἐν τῷ βιβλίῳ τὰ καθημέραν μαθήματα. Πρόσθετος ἔπαινος διὰ τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὸν Κύριον Κορομηλᾶν, νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν μεριμνῶντα καὶ τυρβάζοντα περὶ τὴν ἐκδοσὶν προσφόρων βιβλίων, χάριν τῆς προκοπῆς τῆς νεολαίας.

ΑΓΓΕΛΙΑ.

ΙΔΙΩΤΙΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ.

ὑπὸ τοῦ Καθηγητοῦ

Φ. ΜΙΑΟΥΛΕΤΤΗ ΛΑΒΡΟΥΙΕΡΟΥ.

ὅφ' οὗ διδάσκονται τὰ ἐξῆς μαθήματα.

Διδακκαλία τῆς Ἀγγλικῆς Λατινικῆς καὶ Γαλλικῆς Γλώσσης.

Ἀριθμητικῆ, Ἀλγεβρα, καὶ Γεωμετρία.

Μαθηματικὴ καὶ Πολιτικὴ Γεωγραφία.

Διπλογραφία καὶ Καλλιγραφία.

Σημ. α'. Διὰ τῆς ἐφαρμογῆς νέας μεθόδου, βεβαιωθίσης· ὑπὸ τῆς πείρας, οἱ μαθηταὶ δύνανται συγχρόνως, καὶ ἄνευ ματαίας δαπάνης χρόνου, νὰ ἐκμανθάνωσι τὴν Ἀγγλικὴν καὶ Γαλλικὴν γλῶσσαν.

β'. Ὁ Καθηγητὴς ὁμιλῶν μετ' εὐχερείας τὰ Ἑλληνικά, δύνανται νὰ εὐκολύνῃ πολὺ τοὺς μαθητὰς του εἰς τὴν ἐκμάθησιν τῶν ἀνωτέρω γλωσσῶν.

γ'. Ἡ παράδοσις τῶν ἀνω μνημονευομένων ἐπιστημῶν δύναται νὰ γίνῃ κατ' ἐκλογὴν, σχηματίζονται δὲ καὶ ἰδιαίτεραι τάξεις.

Πρὸς μείζονα πληροφορίαν, ὁ βουλόμενος δύναται νὰ διευθυνθῆ εἰς τὸν ἴδιον Καθηγητὴν, ἐν τῷ Ξενοδοχείῳ τῆς Ἀγγλίας τοῦ Κ. Ν. Καπέλλα.

Ἐρμούπολις τῆ 28 Ἀπριλίου 1854.

Σ. Σ. Εἰς τὴν δημοσίευσιν τῆς ἀνωτέρω ἀγγελίας τοῦ Κυρίου Φ. Μ. Λαβρουιέρου προσθέτομεν εὐαρέστως ὅτι τυχόντες τῆς γνωριμίας τοῦ ἀνδρὸς, κατὰ τὴν εἰς Σύρον ἀποδημίαν ἡμῶν, ἐβεβαιώθημεν ὅτι ὁ ἀνὴρ καὶ τὴν κατ' ἡμᾶς Ἑλληνικὴν γλῶσσαν γνωρίζει, καὶ τῶν ὧν διδάσκει μαθημάτων εἰδήμων ἐντελῶς τυγχάνει ταῦτα δὲ, καὶ τὸ συγκαταβατικὸν τῶν παρ' αὐτοῦ ἀπαιτουμένων διδάκτρων, καθιστῶσιν αὐτὸν χρήσιμον τοῖς χρείαν αὐτοῦ ἔχουσι, καὶ προσιτὸν οὐ μόνον τοῖς εὐπόροις ἀλλὰ καὶ τοῖς πενεστέροις.

ΕΚ ΤΗΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑΣ ΙΩ. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΥ.

(Ὅδε: Ἀθηνᾶς· ἀριθ. 274.).